

Kázání: 163. Nejlepší lék na strasti? Vzkříšení!

Kázání

Nejlepší lék na strasti? Vzkříšení!

Kázání

Nejlepší lék na strasti? Vzkříšení!

1. čtení: Žalm 130

- 1 Poutní píseň. Z hlubin bezedných tě volám, Hospodine,
- 2 Panovníku, vyslyš můj hlas! Kéž tvé ucho pozorně vyslechne moje prosby.
- 3 Budeš-li mít, Hospodine, na zřeteli nepravosti, kdo obstojí, Panovníku?

4 Ale u tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ bázeň.

5 Skládám naději v Hospodina, má duše v něho naději skládá, čekám na jeho slovo.

6 Má duše vyhlíží Panovníka víc než strážní jitro, když drží stráž k jitru.

7 Čekej, Izraeli, na Hospodina! U Hospodina je milosrdenství, hojné je u něho vykoupení,

8 on vykoupí Izraele ze všech jeho nepravostí.

2. čtení: Jan 11, 1 - 45

1 Byl nemocen jeden člověk, Lazar z Betanie, z vesnice, kde bydlela Marie a její sestra Marta.

2 To byla ta Marie, která pomazala Pána vzácným olejem a nohy mu otřela svými vlasy; a její bratr Lazar byl nemocen.

3 Sestry mu vzkázaly: „Pane, ten, kterého máš rád, je nemocen.“

4 Když to Ježíš uslyšel, řekl: „Ta nemoc není k smrti, ale k slávě Boží, aby Syn Boží byl skrze ni oslaven.“

5 Ježíš Martu, její sestru i Lazara miloval.

6 Když uslyšel, že je Lazar nemocen, zůstal ještě dva dny na tom místě, kde byl.

7 Teprve potom řekl svým učedníkům: „Pojďme opět do Judska!“

8 Učedníci mu řekli: „Mistře, není to dávno, co tě chtěli Židé kamenovat, a zase tam chceš jít?“

9 Ježíš odpověděl: „Což nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtne, neboť vidí světlo tohoto světa.

10 Kdo však chodí v noci, klopýtá, poněvadž v něm není světla.“

11 To pověděl a dodal: „Náš přítel Lazar usnul. Ale jdu ho probudit.“

12 Učedníci mu řekli: „Pane, spí-li, uzdraví se.“

13 Ježíš mluvil o jeho smrti, ale oni mysleli, že mluví o pouhém spánku.

14 Tehdy jim Ježíš řekl přímo: „Lazar umřel.

15 A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Pojďme k němu!“

16 Tomáš, jinak Didymos, řekl ostatním učedníkům: „Pojďme i my, ať zemřeme spolu s ním!“

17 Když Ježíš přišel, shledal, že Lazar je již čtyři dny v hrobě.

18 Betanie byla blízko Jeruzaléma, necelou hodinu cesty,

19 a mnozí z Židů přišli k Martě a Marii, aby je potěšili v zármutku nad jejich bratrem.

20 Když Marta uslyšela, že Ježíš přichází, šla mu naproti. Marie zůstala doma.

21 Marta řekla Ježíšovi: „Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel.

22 Ale i tak vím, že začkoli požádáš Boha, Bůh ti dá.“

23 Ježíš jí řekl: „Tvůj bratr vstane.“

24 Řekla mu Marta: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“

25 Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít.

26 A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“

27 Řekla mu: „Ano, Pane. Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“

28 S těmi slovy odešla, zavolala svou sestru Marii stranou a řekla jí: „Je tu Mistr a volá tě.“

29 Jak to Marie uslyšela, rychle vstala a šla k němu.

30 Ježíš totiž dosud nedošel do vesnice, ale byl ještě na tom místě, kde se s ním Marta setkala.

31 Když viděli Židé, kteří byli s Marií v domě a těšili ji, že rychle vstala a vyšla, šli za ní; domnívali se, že jde k hrobu, aby se tam vyplakala.

32 Jakmile Marie přišla tam, kde byl Ježíš, a spatřila ho, padla mu k nohám a řekla: „Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel.“

33 Když Ježíš viděl, jak pláče a jak pláčou i Židé, kteří přišli s ní, v Duchu se rozhorlil a vzrušen 34 řekl: „Kam jste ho položili?“ Řekli mu: „Pane, pojd' se podívat!“

35 Ježíšovi vstoupily do očí slzy.

36 Židé říkali: „Hle, jak jej miloval!“

37 Někteří z nich však řekli: „Když otevřel oči slepému, nemohl způsobit, aby tento člověk neumřel?“

38 Ježíš, znovu rozhorlen, přichází k hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen.

39 Ježíš řekl: „Zvedněte ten kámen!“ Sestra zemřelého Marta mu řekla: „Pane, už je v rozkladu, vždyť je to čtvrtý den.“

40 Ježíš jí odpověděl: „Neřekl jsem ti, že uvidíš slávu Boží, budeš-li věřit?“

41 Zvedli tedy kámen. Ježíš pohlédl vzhůru a řekl: „Otče, děkuji ti, žes mě vyslyšel.

42 Věděl jsem sice, že mě vždycky slyšíš, ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal.“

43 Když to řekl, zvolal mocným hlasem: „Lazare, pojd' ven!“

44 Zemřelý vyšel, měl plátnem svázaný ruce i nohy a tvář zahalenu šátkem. Ježíš jim řekl: „Rozvažte ho a nechte odejít!“

45 Mnozí z Židů, kteří přišli k Marii a viděli, co Ježíš učinil, uvěřili v něho.

Sestry a bratři, používáte při mluvení kondicionál minulý? Hned vysvětlím. Kondicionál minulý se hodí, když chcete někomu sdělit, co by se bývalo stalo v minulosti, kdyby v téhle minulosti bývala byla splněna nějaká podmínka. Ne, nebojte se, nebudeme dneska psát diktát ani dělat větný rozbor. Jenom jsem na tenhle kondicionál minulý narazil při čtení dnešního příběhu o vzkříšení Lazara.

„Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel,“ říká Marta Ježíšovi, když konečně po několika dlouhých dnech dorazil do Betanie. Lazar už ležel v hrobě čtvrtý den a všechny naděje na jeho resuscitaci byly ty tam.

Tenkrát se mělo za to, že se nebožtík může probrat k životu nanejvýš do tří dnů. Duše ještě zůstává poblíž těla zabaleného do látky a uloženého v hrobce a čeká, jestli se náhodou tělo nevzpamatuje. Co kdyby? Po třech dnech už je ale duši jasné, že z oživení nic nebude a tak se sebere a odlétá pryč. Po třetím dni je konec všem nadějím.

Právě tehdy, kdy je konec všem nadějím, přichází na řadu kondicionál minulý. Určitě to znáte.

Kdybych se byl naučil hrát v mládí na klavír, kdyby mne byla bývala máti víc k tomu nutila, byl bych se býval stal určitě světoznámým virtuosem. To mě jen tak napadlo při pohledu na klavír v místnosti, kde jsem sepisoval tohle kázání.

Samozřejmě, že bych to nikdy neřekl takhle spisovně šroubovaně. Obvykle stačí si jen tak pomyslet, že kdyby se v minulosti něco odehrálo jinak, vypadalo by jinak i všechno, co potom následovalo.

Ať už to vyjádříme spisovně nebo hovorově, smysl je stejný. Prostě je nám občas líto, že jsme my sami, nebo někdo jiný, něco v rozhodující okamžik neudělali, anebo udělali špatně, protože kdyby se

to nestalo, bylo by všechno jinak a ušetřili bychom si třeba spoustu starostí a trápení. Život je takových „kdyby“ plný.

Zpětně vidíme pochopitelně ostřeji, ale v situaci, kdy se rozhodujeme, bývá obvykle notně zamlženo. Takhle to na světě chodí a nic s tím nenaděláme. Jsou v zásadě dvě možnosti, jak se s tím vyrovnat.

Nejlépe si je přiblížíme na postavách oněch dvou sester nebožtíka Lazara. Obě sice vysloví onu podmínkovou větu „kdybys byl zde, nebyl by bratr umřel“, ale pouze Marta v sobě najde ještě odvahu ono „kdyby, tak by“ překročit: „Vím, že bratr vstane při vzkříšení v poslední den.“

Marta chce vyjádřit naději, že jednou bude zase dobře a všechny bolavé události, kterými si v životě procházíme, ztratí svou sílu a původní význam. Zatímco Marie zůstává pohlcena smutkem a bolestí, Marta se odvažuje dodat si útěchy pohledem za horizont věčnosti, kde už nás bývalé strasti nebudou ovlivňovat. Jakoby chtěla říct, že čas všechno spraví.

Porovnáme-li oba přístupy, Mariinu rezignaci a Martin výhled do budoucnosti, kdy se jednou všechno srovná, má Marta nespornou výhodu. Neulpívá ve svém smutku beznadějně na tom, že všechno mohlo být jinak, kdyby... Život jde dál a musí se žít takový, jaký je. Minulost nelze vrátit a budoucnost, i přes všechnu svou neproniknutelnost, v sobě nese naději vzkříšení, naději nového začátku.

Marii se naopak zhroutil svět. Topí se v slzách přesvědčena, že tohle je konec. A lidé, kteří za ní přišli, aby ji podle tehdejších zvyklostí svými vzlyky ve smutku podpořili, jinak nemají co nabídnout. Zmůžou se pouze na nic neřešící poznámku, že když dřív Ježíš mohl vrátit zrak slepému, tak proč neudělal něco pro to, aby Lazar nezemřel. Vlastně, když se to vezme kolem a kolem, za všechno může Ježíš. Kdyby byl býval dorazil včas, nebyl by býval Lazar umřel.

Nic nového. Takovouhle zkratku lidé v bezvýchodných situacích používají i dnes, ať už jde o osobní ztráty nebo o pohromy jako jsou války, tornáda či jiná neštěstí. Kdyby tu byl nějaký bůh, tak by se to bývalo nemuselo stát.

Problém je v tom, že si Pána Boha my lidé často pleteme s kouzelným džinem, který na zavolání hned spraví všechny naše přehmaty, vyžehlí konflikty a dá do pořádku, co jsme pokazili. Jenže je to jinak. Bůh je ten, který stojí uprostřed nás a pláče.

Četli jsme, že Ježíšovi vstoupily do očí slzy. Lidé kolem se domnívali, že měl určitě Lazara moc rád. Že ho měl rád, o tom není pochyb, ale vstoupily mu do očí slzy skutečně z tohoto důvodu? Nedávalo by to moc smysl, protože za pár okamžiků Ježíš Lazara vzkřísí. Spíš slzel kvůli beznadějnému Mariinu nařikání a kvůli poznámkám lidí, co přišli s ní.

Přišlo mu líto, jak jsou všichni pohroužení do svých strastí a ztrát, jak si v nich svým způsobem libují, jak se ani nesnaží hledat východiska, alespoň tak jako se o to snažila Marta. Pohnulo s ním, jak jediné, na co se zmohou, je svádění viny na někoho druhého, kdo měl podle jejich přesvědčení konat a nekonat.

Pokud si tedy lidé pletou Pána Boha s kouzelným dědečkem, který je tu od toho, aby nám zařídil šťastný, úspěšný a bezbolestný život, jedná se o politováníhodný omyl.

Pokud si tedy lidé pletou Pána Boha s kouzelným dědečkem, který je tu od toho, aby nám zařídil

šťastný, úspěšný a bezbolestný život, jedná se o politováníhodný omyl. Bůh je tu s námi a je mu z našich někdy poněkud dětinských názorů do pláče. A nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že někdy nás má až po krk. Podobně jako Ježíš, o němž jsme četli, že předtím než zaslzel, byl rozrušený a v Duchu se rozhorlil.

Tahle slova v řeckém originálu docela jasně naznačují, že měl na lidi kolem sebe jednoduše zlost. Nebyla to taková ta nenávistná zlost, jak ji známe například z facebooku nebo demonstrací za mír. Tahle Ježíšova nebo Boží zlost pramení z toho, jak jsme my lidé často zacyklení sami do sebe a jak neoblomně odmítáme vyhlédnout z vlastní bubliny do prostoru naděje, jak urputně nechceme věřit ve změnu a v nový začátek.

Co s takovými lidmi? Co s lidmi, kteří stále jen fňukají, svádějí vinu na druhé a nejsou s to vykročit znovu, jinak a lépe? Ne, rozhodně nechci říct, že se na takové lidi máme vykašlat. Byli bychom sami proti sobě, protože, ruku na srdce, někdy se chováme podobně jako Marie a její přátelé.

Ježíš nikoho z lidí kolem sebe neodsuzuje ani nezatrácuje, nýbrž udělá zázrak. Lazara vzkřísí navzdory tomu, že jeho stav byl už beznadějný. Udělá zázrak, aby Marii a jejím přátelům došlo, že i tam, kde se to nezdá, je vždycky naděje, že beznaděj není řešení.

Samozřejmě, Ježíš tenkrát nevzkřísil nikoho dalšího – a že tenkrát nebožtíků bylo dost a dost stejně jako dnes. Nechtěl se lidem představit jako kouzelník, který je dostane z každé šlamastiky.

*Bůh je s námi a otevírá nám oči, srdce a vůli pro nadějnější a harmoničtější zítřky.
Navzdory tomu, že jsme to třeba už dávno vzdali a utápíme se v nic neřešícím smutku.*

To, co udělal, mělo být znamením. Chtěl nám všem dát najevo, že se nikdy nemá házet flinta do žita, že je třeba být připravený na zázraky, na nečekaná vyústění, na neotřelá řešení. Takhle jedná Bůh i v dnešním světě. Je s námi a otevírá nám oči, srdce a vůli pro nadějnější a harmoničtější zítřky. Navzdory tomu, že jsme to třeba už dávno vzdali a utápíme se v nic neřešícím smutku.

Ještě jednu věc musím zmínit. Marie se nechala pohltit ztrátou, kterou utrpěla. Tudy cesta nevede. Marta si dodala odvahy pozvednout oči a hledat naději na horizontu věčnosti, kdy Bůh všechny vzkřísí a čas nakonec všechno spraví. Určitě lepší řešení než se donekonečna trápit a hledat vinu na druhých nebo v sobě.

Je tu ale ještě jedno řešení. Ježíš Martě řekl jasně: „Já jsem vzkříšení i život.“ Čekat, až se jednou na konci věků všechno jako zázračným proutkem spraví, je sice lepší než zapšknout, ale pořád to není úplně ono.

Nejlepším řešením je nechat se vzkřísit už teď. Přidat se do Ježíšova týmu vzkříšenců, kteří z principu odmítají používat kondicionál minulý ve stylu „kdyby, tak by“. Namísto toho se zaměřit na nové nadějně podněty, nově vykročit a otevřít se novému životu.

Není to jednoduché, ale je to možné. Ježíš zve spolu s Martou i nás. A apoštol Pavel to v listu Koloským píše jasně:

„S Kristem jste byli vzkříšeni, tak podle toho žijte.“

Má to jednu výhodu. Ten, kdo se nechá vzkřísit už teď, stává se svědkem nejednoho zázraku. Staré

rány se zacelují, křivdy a bolístky mizí, člověk a svět je tak nějak lehčí a nadějnější. S vírou a vzkříšeně je totiž možné docela všechno.

PeČ

SPCH 26. 3. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)